

Höstbrev oktober 2026

Svartsö kläs nu i mitten av oktober allt mer i höstfärger. Snart kommer träden stå nakna och dagarna knappt ljusna. Lite vemodigt, men också ett lugn som lägger sig över ön. Vissa efterlängttade aktiviteter har startat. Varje tisdag mellan 10-12 har hembygdsföreningen öppen café i hembygdsgården. Och den av många efterlängttade AW:n varje fredag på Bistro Sågen är igång. Vår ö är dessutom lyckligt lottad av att ha en lanthandel som är öppen året om. Dessutom håller Svartsö Skärgårdshotell & Vandrarhem öppet. Ett bra tillfälle för att under den här mer lugna säsongen bjuda hit släkt och vänner för att ge underbara minnen från en skärgård i höstskrud.

Svartsörådet har haft årsmöte och den nya styrelsens sammansättning hittar du på hemsidan. Vi fortsätter att bevaka olika samhällsfrågor som påverkar ön och agerar i frågor som är viktiga för att kunna bo och arbeta i skärgården. Läs gärna vår verksamhetsberättelse, som du hittar på hemsidan, för att se vilka frågor som varit och är aktuella.

Styrelsen har prioriterat att fortsätta bevaka frågor kring byggande och infrastruktur, samhällsservice och omsorg, skolans framtid, trafikplanering och sjötrafik.

Vi är också involverade i kommunens arbete med beredskapsfrågor och trygghetspunkter. Föreningslivet på ön kan vara en civil resurs av stort värde. Liksom de insatser som görs av dem som deltar som extra kontaktresurs för öbor med omvårdnadsbehov.

Annat som man kan göra själv för att delta i en höjd beredskap är exempelvis att aktivera sig i det frivilliga civila brandvärdet vi har på ön. En ökad trygghet kan också nås bara genom att man är uppmärksam på omgivning och observerar förändringar.

Vi fortsätter att följa kommunens arbete med detaljplan för området kring skolan. Preliminärt kommer ett första samrådsmöte arrangeras under Q2/27. Granskning sedan under Q4/27 och ett planerat antagande i kommunfullmäktige Q2/28. I praktiken lär det betyda att om planen antas kommer inget byggande igång förrän sent 2028 eller mer troligt 2029. Detaljplanearbetet utgår från att det ska vara möjligt att etablera 12-40 bostäder i blandad bebyggelse för att främja fast boende. Hur många bostäder det i verkligheten blir beror på fortsatta utredningar kring bland annat vattenfrågan. Slutligen är det förstås marknadsförutsättningarna som avgör om planer efter beslut förverkligas. Man kan följa processen på varmdo.se/svartso

I december 2025 hade Svartsö 70 personer mantalsskrivna på ön. Snittåldern var 58 år och 29 av de 70 var äldre än 65. För att upprätthålla samhälls- och kommersiell service på dagens nivå behövs planering och åtgärder. Svartsörådet kommer att bidra i konstruktiva dialoger med kommunen och andra samhällsorgan.

Den brygginventering som för närvarande sker genom Blidösundsbolaget av trafikbryggarna kommer att redovisas för Trafikantföreningen den 22 oktober. Det kommer kräva en bevakning och uppföljning från vår sida.

Många öar har önskat att det ska råda ett generellt eldningsförbud under vår- och sommarmånader. Värmdö kommun kommer nu överväga om man kan utnyttja rätten att vidta åtgärder för att skydda mot olyckor genom ett eldningsförbud under den tid då det finns förhöjd risk. Möjligen provas detta under 2027.

Kommunens planer för fastighetsnära avfallshantering från 2027 fortsätter. Exakt hur det kommer att påverka varje enskild fastighetsägare vet vi ännu inte. Vi hoppas på en gedigen informationsinsats. Hittills har det meddelats att det blir ett antal sorteringsstationer som kommer att utgöra "skärgårdens motsvarighet till närsortering". Nuvarande ordning kommer att försvinna, dock inte för dem som har brygghämtning.

Vi har i Svartsörådet under lång tid engagerat oss i att stödja arbete med öppna landskap. Flera initiativ har fått ekonomiska bidrag. Det har bland annat handlat om att hålla vattendrag öppna, bidrag till slyröjning, stängselbidrag och nu senast bidrag till att kunna ha djurhållning och betning med hjälp av så kallad *geofencing* (digitalt geografiskt angivet stängsel). Bidragen har skett genom bidrag från individer och genom att låta sin pant gå till Öppna landskap. Du kan också bidra genom att **swisha till 123 667 86 92**. Ange Öppna landskap.

I styrelsen har vi diskuterat om vi kan vidga kriterierna för "fonden" genom att inkludera möjligheten att ge stöd för **ökad vildsvinsjakt**. I ett första skede har vi varit positiva, men ännu famlande kring hur stödet kan utformas.

Också nästa år kommer vi att arrangera Svartsöruset. Dags att fundera på hur träningen ska läggas upp inför start i mitten av juli 2027!

Allt arbete i vår förening sker på frivillig grund. Ingen får ekonomisk ersättning för sitt engagemang. Vi behöver däremot vara fler som är medlemmar. Också fler som vill engagera sig i föreningens verksamhet. Både bofasta och fritidsboende är välkomna. Medlemsavgift löses genom att betala 150 kr på Svartsörådets Swish 123 667 86 92. Ange namn och mejladress. Alla pengar används för att stödja aktiviteter på Svartsö eller på annat sätt stödjer öns utveckling.

Följ vår verksamhet på sociala medier och kom gärna med inspel.

Alla som vistas på Svartsö önskas en skön höst.

Styrelsen i Svartsörådet